

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<https://valodaskonsultācijas.lv/lv/questions/1026>

Jautājums

Kā latviešu valodā atveidojami personvārdi *Kamala Harris* – **Kamala Herisa** vai **Harisa**?

Atbilde

Personvārdus latviešu valodā ieteicams atveidot **Kamala Harisa**.

Angļu īpašvārdu atveides noteikumos norādīts turpmākais.

„Angļu [æ] skaņa, kas ortogrāfiski ir izteikta ar *a*, atveidojama latviešu valodā ar *e*.

Accrington	['ækriŋtən]	Ekringtona
Bradford	['brædfəd]	Bredforda
Canna	['kænə]	Kena
Caxton	['kækstən]	Kekstons

Iespējams arī izdarīt atkāpi un skaņu [æ] atveidot nevis ar *e*, bet ar *a* pēc angļu ortogrāfijas, sekojot latviešu valodas tradīcijai, ja tā ir vārda sākumā un it sevišķi, ja tai angļu valodā nav primārā uzsvara.

Adolph	['ædɔlf]	Edolfs, Ādolfs
Alexander	[,ælig'zɑ:ndə]	Eligsānders, Aleksanders
Hamilton	['hæmilt(ə)n]	Hemiltons, Hamiltons” (Sk. Ahero, A. Angļu īpašvārdu atveide latviešu valodā. Rīga : Zinātne, 2006, 34. lpp.)

Latviešu valodā visai bieži atveidē sastopams tieši *a*, nevis *e*, piemēram, **Harijs** (nevis Herijs) Poters (*Harry Potter*), **Sallija** (nevis Selija) Hokinsa (*Sally Hawkins*), Bens **Afleks** (nevis Efleks) (*Ben Affleck*).

Tai pašā laikā ir tādi īpašvārdi, kuros atveidē *a* un *e* konkurē, piemēram, **Alans** vai **Elans** Rikmens (*Alan Rickman*), **Kalvins** vai **Kelvins** Hariss (*Calvin Harris*), Ričards **Hamonds** vai **Hemonds** (*Richard Hammond*).

Atveide ar *a* personvārdos ieteikta 2004. gada 2. marta Ministru kabineta noteikumos N° 114 „Noteikumi par personvārdu rakstību un lietošanu latviešu valodā, kā arī to identifikāciju”. Minētie noteikumi paredz turpmāko.

„91. Angļu valodas patskaņu atveidē ievēro šādus nosacījumus:

91.2. ņemot vērā, ka angļu valodā izruna atšķiras no rakstības un patskaņa izruna atkarīga no tā novietojuma, precīzai vārda atveidei

konstatē attiecīgā vārda izrunu. Patskaņus atveido atbilstoši to izrunai:

91.2.7. [æ] – a:

Alan – Alans

Alison – Alisons, Alisone”

Argumenti atrodami abām atveidēm, ne velti arī šie atveides varianti konkurē jau gadu desmitiem.

Lai gan angļu valodā rakstīto uzvārdu *Harris* iespējams atveidot gan **Heriss, Herisa**, gan **Hariss, Harisa**, jāņem vērā, ka latviešu valodā tiek izrunāts šaurais [e], ja nākamajā zilbē seko šaurinātājs patskanis *i* (*celis, šerijs*), tādējādi attālinot to no angļu [æ] izrunas.

Līdz ar to personvārdus *Kamala Harris* latviešu valodā ieteicams atveidot **Kamala Harisa**.

Avoti

Ahero, A. *Angļu īpašvārdu atveide latviešu valodā*. Rīga : Zinātne, 2006,34. lpp.

[Ministru kabineta 2004. gada 2. marta noteikumi Nr. 114 „Noteikumi par personvārdu rakstību un lietošanu latviešu valodā, kā arī to identifikāciju”](#)

[Citvalodu personvārdu atveide latviešu valodā: *Harris*](#)

